

den nye Mester er det ogsaa en Slags Veiledning, naar han ser, at Drengen af den og den Grund har forladt Mesteren efter Prøvetidens Udløb. Naar det fremdeles hedder, at Lærlingen skal vise Lydighed og Ærbødighed mod Mesteren, saa tror jeg ogsaa, at det bør udvides til hans Foresatte. Vi have jo nu saamange Haandværk, hvor Mesteren, jeg kan gjerne sige, sjældent lader sig se, og selv om han kommer paa Haandværkstedet, er det dog sjældent, at han er der til Stadsighed. Han maa altsaa have en Stedfortræder, der i Almindelighed vil være en Svend. Den omtalte Bestemmelse burde, tror jeg, udvides derhen, at Lydighed og Ærbødighed skal udvises af Lærlingen overfor hans Foresatte. I Ordet „Foresatte“ ere alle Vedkommende indbefattede og Ingen forglemte. Det forekommer ikke saa sjældent — det kunde synes at være en Bagatel, men det er det ikke for dem, der have bevæget sig i Livet og have havt med Haandværkere at gøre — at naar en Svend figer Noget til en Dreng, svarer Drengen: „Jeg har ikke Noget med dig at gøre, Du er ikke min Mester!“ Saadant Noget vilde forhindres, naar den omtalte Bestemmelse i Lovforslaget fit den af mig antydede Affattelse. Naar det fremdeles hedder, at det ikke maa formenes Lærlingen at besøge Gudstjenesten, og at han i Reglen skal have Søndag Eftermiddag fri, er det heller ikke ganske tydelig affattet. Drengen kunde jo f. Ex. sige, at han vil gaa i Kirke om Formiddagen, og Eftermiddagen har han iforveien fri; altsaa mister jo Mesteren Drengens Arbejde for hele den Dag. Dette maatte altsaa rettes derhen, at det ikke maa formenes Drengen at besøge Guds Hus i sin Fritid, og til at han beholder Søndag Eftermiddag fri som Regel, kan jeg godt gaa med. Der er imidlertid Tilfælde, hvor en saadan Bestemmelse streken i Kontrakten om Frihed Søndag Eftermiddag, som den her er foreslaet, vil støde an mod forskjellige Haandværkeres Interesser, saaledes f. Ex. en Konditors og flere Andres, der have hele deres Arbejde og Forretning netop Søndag Eftermiddag. Hvorledes skal en saadan Konditor kunne gaa ind paa en skriftlig Kontrakt, der indeholder en Bestemmelse om, at Drengen skal have Søndag Eftermiddag fri? Al den Slags Ting maa det ligefrem overlades de Vedkommende selv at tage Bestemmelse om, naar det skulde indføres i Kontrakten. § 9 er forsaavidt heldig, som der deri for det Tilfælde, at tvungne Svendepreøver ikke blive indførte, er sat Straf for den, der vil udgive et Lærebrev, som i Virkeligheden ikke har nogen Betydning. Naar det i § 10 hedder, at Mesteren skal give Lærlingen den fornødne Tid til at gaa i Skole, er det heller ikke tydelig nok udtrykt. Vi vide jo vel Allesammen, at de fleste saadanne Skoler holdes om Aftenen, altsaa paa en Tid, hvor Lærlingen ikke forsjømmer Noget ved at besøge en saadan Skole; men hvis nu f. Ex.

i en lille Skjebstad paa Landet en Lærer vilde holde Skole et Par Timer Lørdag Eftermiddag, hellere end Lørdag Aften, saa kan Lærlingen om Eftermiddagen komme med sin Kontrakt og sige: Vær saa god Mester! Ifølge denne Kontrakt vil jeg nu hen i Skolen! Selv om dette Tilfælde kun sjældent vil indtræffe, kan det dog forekomme, og derfor maa Bestemmelsen i Loven udtrykkes saatydelig, at dette forhindres. Alt, hvad der staar i § 11 om Sygekasenet finder jeg i høi Grad uheldigt. Mesteren gaar her ind paa Noget, som han ikke forud veed eller kan beregne Besøftningen af. Det vilde være langt bedre for Mesteren, om det blev befalet, at han skal holde Drengen i en Sygekasse, fordi han saa veed, hvad han har at betale. Det veed han forud, hvad koster, og vi kunne jo ogsaa med nogen Formodning forudsætte, at Drengen vil være ligesaa godt tjent med at komme paa et Hospital som med at ligge hjemme hos Mesteren. Det er et Minne, som har været behandlet paa de forskjellige Forsamlinger, som Haandværkerne have afholdt i den Anledning, og jeg tror at turde paastaa, at Alle er enige i, at det er langt bedre at befale Mesteren at holde Drengen i en Sygekasse. I Lærlingeforeningens Sygekasse betales kun 4 Kr. om Uret og herfor faas fri Indlæggelse paa et af Byens Hospitaler indtil 26 Uger eller, hvis Lærlingen ligger hjemme, 60 Ore pr. Dag i indtil 13 Uger. Jeg tror altsaa, at dette ubetinget vil være at foretrække for enhver Mester fremfor hvad der staar i § 11. I § 14 tales der om Ophævelse af Kontrakten, naar Forretningen standses, men der maa dog tilføies Afstiltigt; som det nu staar er Lærlingen nemlig udsat for Vilkaarlighed. En Forretning kan standses af mange Grunde, og i de allerfleste af disse vil Lærlingen ikke have mindste Skyld, — hvorfor skal han saa lide under det? Hvorfor skulde da ikke ogsaa i det Tilfælde, at Mesteren dør, men Forretningen fortsættes, Kontrakten vedblive at være gyldig og løbende med den, der fortsætter Forretningen? Det indser jeg ikke. Naar Mesterens Bedrift eller Forretningen heves eller paa Grund af Konkurs eller anden Årsag standses, har man ikke engang givet Lærlingen det, som Folkene faae i et andet Konkursbo; der faae de dog en Godtgørelse af Løn og Dagpenge for den Tjenestetid, der ikke er udloben; men her siger man ikke et eneste Ord om, hvad Lærlingen i et saadant Tilfælde skal have. De „andre Årsager“ kunne virkelig være saa mange, og en hel Del af dem kan være saa vilkaarlig, at Lærlingen ikke bør udsættes for at miste sin Plads for saadanne vilkaarlige Årsagers Skyld. Ster noget Saadant, maa Lærlingen ialtsald være berettiget til at faae en Godtgørelse for en vis bestemt Tid, som idetmindste burde være 6 Uger. Paa den anden Side tror jeg da heller ikke, at det er hensigtsmæssigt, at Lærlingen skal have Ret til at heve Kontrakten mod Er-